

Zaproszenie do udziału w badaniu PolkaNorski

PolkaNorski: Przyswajanie polskiego i norweskiego oraz wiedzy o świecie przez dzieci jedno- i wielojęzyczne

Pakiet roboczy 1.2 oraz 3

Zapraszamy rodziców i dzieci w wieku od 3 do 6 lat, mieszkających w Polsce i Norwegii, do wzięcia udziału w badaniu, którego celem jest sprawdzenie, jak przebiega rozwój językowy oraz rozwój wiedzy o świecie dzieci, które na co dzień posługują się jednym lub wieloma językami. Badanie jest prowadzone przez Wydział Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego we współpracy z OsloMet – Oslo Metropolitan University oraz MultiLing, Uniwersytet w Oslo. Projekt jest finansowany ze środków Funduszy Norweskich (www.norwaygrants.org) za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki (www.ncn.gov.pl) w ramach konkursu GRIEG. W tym liście opisujemy szczegółowo cele badania oraz na czym polega udział Państwa oraz Państwa dziecka w badaniu.

Co badamy?

Za pomocą zadań na tablecie sprawdzamy znajomość słów oraz uogólnianie nowopoznanych cech biologicznych u dzieci w wieku od 3 do 6 lat, które na co dzień posługują się jednym lub wieloma językami. Ponadto, na podstawie ankiet dla opiekunów dziecka i nauczyciela, analizujemy niektóre aspekty rozwoju dziecka oraz jego doświadczenie z przyrodą w przedszkolu i domu rodzinnym.

Jak wygląda badanie?

Badanie składa się z trzech części. W pierwszej części prosimy rodziców o wypełnienie internetowych kwestionariuszy dotyczących środowiska językowego dziecka i jego doświadczeń z przyrodą. Kwestionariusze będą dostępne na kolejnych ekranach w formularzu internetowym, po wyrażeniu zgody na udział w badaniu. Ich wypełnienie zajmie Państwu około 20 minut.

Część dzieci zaproszona zostanie do drugiej i trzeciej części badania, które będą odbywać się w przedszkolu, do którego uczęszcza dziecko. Podczas części drugiej dzieci będą rozwiązywać zadania słownikowe natomiast podczas części trzeciej będą uogólniać nowopoznane własności istot żywych. Oba zadania dla dzieci mają formę gry na tablecie.

Podczas zadania słownikowego dzieci oglądają obrazki na tablecie. Dzieci proszone są o wskazanie właściwego obrazka (dotykając obrazki, o które są pytane, np. pokazując palcem jedno ze zwierząt w odpowiedzi na pytanie „Gdzie jest pies?”), albo nazywanie widzianych obrazków (np. przedstawiających różne przedmioty, zwierzęta, czynności). Aby umożliwić późniejsze kodowanie danych, podczas nazywania obrazków nagrywany jest dźwięk. Wykonanie zadania słownikowego zajmie około 15 minut.

Drugie zadanie dotyczyć będzie uogólniania nowopoznanych cech. Dzieci poznają niektóre wewnętrzne cechy istot żywych i są proszone o to, żeby te cechy uogólnić (np. „Zając ma limfocyty w środku. Co jeszcze ma limfocyty w środku?”). Dzieci udzielają odpowiedzi dotykając zdjęć obiektów prezentowanych na ekranie tabletu. Treść zadania prezentowana jest przez pacynki. Wykonanie zadania zajmuje około 15 minut.

Dodatkowo, nauczyciel przedszkolny dziecka proszony jest o przedstawienie ogólnej charakterystyki edukacji w przedszkolu pod kątem doświadczeń dzieci z przyrodą.

Z rodzinami, które wyrażą na to zgodę, skontaktujemy się ponownie, za około 12 miesięcy, żeby zaprosić je do kolejnego etapu badania. Zaproszenie będzie zawierało informacje o przebiegu kolejnego etapu badania i będą Państwo proszeni o wyrażenie osobnej zgody na udział w kolejnych etapach badania. Udział w pierwszym etapie badania nie zobowiązuje Państwa do udziału w kolejnych etapach.

Kto może wziąć udział?

Do udziału w badaniu zapraszamy w wieku od 3 do 6 lat:

1. Polskojęzyczne dzieci mieszkające w Polsce
2. Norweskojęzyczne dzieci mieszkające w Norwegii
3. Polsko- i norweskojęzyczne dzieci, które mieszkają w Norwegii.

Dlaczego warto wziąć udział w badaniu?

Nasze badania pozwolą na zrozumienie związku między rozwojem językowym a rozwojem wiedzy o świecie u dzieci z różnorodnymi doświadczeniami w przedszkolu i poza przedszkolem. Ponadto, uzyskane wyniki umożliwią określenie tego, jak przebiega rozwój językowy dzieci, które na co dzień posługują się jednym lub wieloma językami. Zebrane wyniki będą stanowiły punkt odniesienia w późniejszej praktyce diagnostycznej i pozwolą poprawić standardy diagnozy poziomu rozwoju językowego.

Realizacja badania nie jest możliwa bez zaangażowania z Państwa strony. Udział w naszych badaniach może również być ciekawym doświadczeniem, a wypełnianie kwestionariuszy, czasem interesującej refleksji nad rozwojem Państwa dziecka. Mamy nadzieję, że Państwa dziecku spodoba się nasze gry z zadaniami na tablicie. Dla uczestników badania przewidzieliśmy również nagrody w postaci drobnych upominków.

Co się stanie z informacjami pozyskanymi w trakcie badań?

Badanie jest poufne a Państwa dane osobowe będą przetwarzane z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych (RODO). Imię i nazwisko Państwa lub Państwa dziecka będą zastąpione anonimowym kodem. Dane kontaktowe, które pozwolą nam na komunikowanie się z Państwem w trakcie prowadzenia badań, będą przechowywane poufnie i osobno od wyników badań, nie będą wykorzystywane bez Państwa wiedzy i zgody, a po zakończeniu projektu zostaną usunięte z bazy (do 31.12.2026).

Pozostałe zebrane dane posłużą wyłącznie do przedstawionych w tym liście celów naukowych. Nagrania badań z nazywaniem obrazków usuniemy, jak tylko zarejestrujemy odpowiedzi Państwa dziecka. Wyniki badań będą przedstawiane tylko zbiorczo i na ich podstawie nie będzie możliwe zidentyfikowanie konkretnych uczestników badania w publikacjach. Do końca roku 2026

zanonimizowane dane opublikujemy w repozytorium, np. Wordbank (<http://wordbank.stanford.edu>) lub Open Science Framework (<http://osf.io>), i będą one mogły zostać wykorzystane w podobnych projektach badawczych.

Czy mogę zrezygnować z udziału w badaniu?

Udział w badaniu jest dobrowolny, zarówno dla dzieci, jak i rodziców, a więc rezygnacja możliwa jest w dowolnym momencie. Zrezygnować można poprzez wysłanie wiadomości e-mail do jednej z osób wymienionych poniżej. Nie wiąże się z żadnymi konsekwencjami dla Państwa ani Państwa dziecka (np. w przedszkolu, do którego dziecko uczęszcza). Jeśli zrezygnują Państwo z udziału w badaniu, wszystkie Państwa dane osobowe zostaną usunięte i nie będziemy się z Państwem kontaktować ponownie. Nawet jeśli podejmują Państwo decyzję o udziale w badaniu w imieniu Państwa dziecka, ono również ma prawo odmówić udziału w badaniu.

Gdzie można poznać wyniki badania?

Wyniki badania będą upowszechniane w formie wystąpień konferencyjnych i artykułów naukowych. O wszystkich wystąpieniach i artykułach będziemy informować na naszej stronie internetowej: www.polkanorski.eu i w prowadzonych przez nas mediach społecznościowych.

Na jakiej podstawie przetwarzamy Państwa dane osobowe?

Dane osobowe będą przetwarzane na podstawie udzielonej przez Państwa zgody.

Badanie otrzymało pozytywną opinię NSD (The Norwegian Centre for Research Data AS), która potwierdza, że przetwarzanie danych osobowych w ramach badania odbywa się zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi ochrony danych osobowych, a także pozytywną opinię Komisji ds. Etyki Badań Naukowych Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Gdzie mogę dowiedzieć się więcej?

Więcej informacji o projekcie można znaleźć na stronie www.polkanorski.eu oraz w mediach społecznościowych zespołu badawczego MultiLADA: <https://www.facebook.com/multiladauw> oraz https://www.instagram.com/multilada_uw/

Jeśli mają Państwo jakiegokolwiek pytania, prosimy o kontakt:

dr Ewa Komorowska, koordynatorka projektu, ewa.komorowska@psych.uw.edu.pl

dr Magdalena Łuniewska, post-doc, magdalena.luniewska@psych.uw.edu.pl

dr Andrzej Tarłowski, osoba odpowiedzialna za badanie, andrzej.tarlowski@psych.uw.edu.pl

prof. Ewa Haman, kierowniczka projektu na UW, ewa.haman@psych.uw.edu.pl

prof. Nina Gram Garmann, kierowniczka projektu na OsloMet, nigrag@oslomet.no

Pytania dotyczące przetwarzania danych osobowych można kierować do:

Ingrid Jacobsen, Inspektor Ochrony Danych Osobowych OsloMet: ingrid.jacobsen@oslomet.no

Roger Markgraf-Bye, Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Uniwersytet w Oslo:
roger.markgraf-bye@admin.uio.no

Dominik Ferenc, Inspektor Ochrony Danych Osobowych Uniwersytet Warszawski:
iod@adm.uw.edu.pl